

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI
1.2 Facultatea	ISTORIE SI FILOSOFIE
1.3 Departamentul	FILOSOFIE
1.4 Domeniul de studii	FILOSOFIE
1.5 Ciclul de studii	LICENTA
1.6 Programul de studiu / Calificarea	FILOSOFIE/FILOSOFIE

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PROPEDEUTICA FILOSOFICA						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect.dr. Maftai Ștefan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect.dr. Maftai Ștefan						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ		Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					28
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		70 conv.			
3.8 Total ore pe semestru		56 fizice/154 conv.			
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Prezența la orele de curs nu este obligatorie. Prezentarea la examen nu este condiționată de număr minim de prezențe.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Activitatea la seminar este obligatorie. Seminarele pierdute se pot recupera.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C.1.1 Identificarea și definirea conceptelor și teoriilor fundamentale ale filosofiei, pe parcursul lecturii unor texte filosofice date.</p> <p>C1.3 Definirea și exprimarea specificității problemelor filosofice în raport cu alte discipline umaniste.</p> <p>C2.1 Definirea regulilor generale (analiză, sinteză) și specifice ale metodei filosofice (problematizare, reflecție, interpretare)</p> <p>C2.2 Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice</p>
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de a aplica, combina și transmite în mod corect și adecvat cunoștințele dobândite; • abilitatea de a comunica oral și în scris în limba română, utilizând corect terminologia și demersurile specifice Propedeuticii filosofice; • competențe în cercetarea documentară și utilizarea computerului în căutarea-găsirea de informații bibliografice în domeniul Propedeuticii, precum și în redactare de texte (scris academic)

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul propune o expunere introductivă sistematică a filosofiei, ce are ca obiectiv fundamental familiarizarea studenților cu principalele direcții de studiu ale filosofiei.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea capacității de lectură și interpretare a argumentului filosofic - familiarizarea cu ideile, conceptele, temele și textele fundamentale ale filosofiei - sprijinirea în dezvoltarea unei atitudini critice și etice față de propriile idei și argumente; - dezvoltarea capacității de înțelegere a lumii contemporane prin prisma gândirii filosofice. - valorizarea pozitivă a judecării filosofice, precum și capacitatea de a argumenta o anumită opțiune filosofică; - formarea unei raportări conștiente, responsabile, la pluralitatea și diferențele de valori în discursul filosofic.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1-4. CE ESTE FILOSOFIA?. Definiții și diviziuni ale filosofiei. Dezbateri clasice și moderne asupra naturii și obiectului filosofiei.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia - discuții pe baza unor exemple	
5-6. CUNOAȘTEREA FILOSOFICĂ. Rolul cunoașterii în filosofie. Teoria cunoașterii filosofice. Raționalismul. Empirismul.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -	

Scepticismul. Tipuri de scepticism. Fundaționalismul	discuții pe baza unor exemple	
7-8. FILOSOFIE ȘI METAFIZICĂ. Teoria formelor. Idealismul. Realismul. Fenomenalismul	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia - discuții pe baza unor exemple	
9-10. FILOSOFIE ȘI MORALĂ. „Ce trebuie să fac?”. Utilitarismul. Datoria. Moralitate și rațiune. Etică aplicată. Fapte și valori. Relativismul moral.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia - discuții pe baza unor exemple	
11-12. FILOSOFIE ȘI RELIGIE. Există Dumnezeu? Problema răului. Credință și rațiune. Argumentul ontologic, cosmologic și teleologic. Dumnezeu și moralitatea.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia - discuții pe baza unor exemple	
13-14. GÂNDIREA POLITICĂ. Binele comun. Drepturile. Liberalismul. Socialismul. Justificarea statului. Legile și încălcarea legilor.	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia - discuții pe baza unor exemple	

Bibliografie

Bibliografia obligatorie:

EPICTET. MARCUS AURELIUS, Manualul. Către sine, „Biblioteca pentru toți”, Minerva, 1977

HOBBS, Thomas, Elementele dreptului natural și politic, Humanitas, 2005

HUME, David, Cercetare asupra intelectului omenesc, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1987

HUME, David, Dialoguri asupra religiei naturale, Herald, 2015

JAMES, William, „Voința de a crede”, în: Filosofia americană vol. 1, ALL, 2000

LUCREȚIU, Poemul Naturii, col. BPT, București, Ed. Minerva, 1981

KANT, Immanuel, Întemeierea metafizicii moravurilor, Humanitas, 2007

KANT, Immanuel, Prolegomene, ALL, 1998

MILL, J.S., „Utilitarismul”, în: MUREȘAN Valentin, Utilitarismul lui J.S. Mill, Paideia, 2003

MILL, J.S., Despre libertate, Ed. Eminescu, 1996

NIETZSCHE, Friedrich, Dincolo de bine și de rău, Humanitas, 1991

PASCAL, Blaise, Cugetări, Aion, 1999

PLATON, „Republica”, în: Opere V, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1986

PLATON, Euthyphron. Apărarea lui Socrate. Criton, Humanitas, 1997

ROUSSEAU, Jean-Jacques, Emil sau despre Educație, EDP, București, 1973

RUSSELL, Bertrand, De ce nu sînt creștin, „Biblioteca pentru toți”, Minerva, 1980

SCHOPENHAUER, Arthur, Scrieri despre filozofie și religie, Humanitas, 1995

SENECA, Scrieri filozofice alese, „Biblioteca pentru toți”, Minerva, 1981

SEXTUS EMPIRICUS, Opere filozofice, vol. 1, Ed. Academiei, 1965

VOLTAIRE, Tratat despre toleranță, Herald, 2016

VOLTAIRE, Opere alese vol. I-III, ESPLA, 1957

Bibliografia suplimentară:

*** Enciclopedie de filosofie și științe umane, ALL EDUCAȚIONAL, 2004

ARISTOTEL, Etica nicomahică, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1988

BAGGINI, Julian, Philosophy. Key Themes, Palgrave, 2002

BLACKBURN, Simon, Dictionar de filosofie, Univers Enciclopedic, 1999

BLAGA, Lucian, Despre conștiința filozofică, Humanitas, 2003

BORCHERT, Donald (ed. in chief), Encyclopedia of Philosophy, 2-nd ed., vol. 1-10, Macmillan Reference, 2006

DILTHEY, Wilhelm, Esența filozofiei, Humanitas, 2002

FLEW, Anthony, Dicționar de filozofie și logică, Humanitas, 1996

ILIESCU, A.-P., ILIESCU, V., Rațiunea în epoca clasică (antologie), Punct, 2001

JAMES, William, Introducere în filosofie, Dacia, 2001

LAW, Stephen, Philosophy (Eyewitness Companions), Dorling Kindersley Limited, 2007

MUREȘAN Valentin (coord.), Axiologie și moralitate (antologie), Punct, 2001

MUREȘAN Valentin (coord.), Ce vor filosofii? (antologie), Punct, 2000

MUREȘAN Valentin (coord.), Despre sensul vieții (antologie), Punct, 2002

POP, Mihaela, Manual de estetică, Punct, 2001

ȘTEFĂNESCU, D.-O., MIROIU, A., Manual de filozofie, Humanitas Educational, 2003

WARBURTON, Nigel, Filosofia. Noțiuni fundamentale, Punct, 2000

WARBURTON, Nigel, Philosophy. Basic Readings, 2-nd ed., Routledge, 2005

WILLIAMS, Bernard, Moralitatea, Punct, 2002

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
săpt. 1-4. Tematica. CE ESTE FILOSOFIA?	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia - comentariu text, dezbateri	<i>Obiective:</i> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea în mod adecvat de către studenți a conceptelor analitice majore din sfera filosofiei: filosofie, analiză, discurs, metadiscurs, epistemologie, metafizică, etică, filosofie morală, filosofia științei, filosofia minții, filosofie politică, filosofia artei; - înțelegerea dimensiunii istorice a filosofiei, și a diferitelor interpretări asupra filosofiei; - distincția între definițiile cu caracter istoric și definițiile cu caracter tematic ale filosofiei.
săpt. 5-6. Tematica: CUNOAȘTEREA FILOSOFICĂ.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -	<i>Obiective:</i> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea în mod adecvat de către studenți a conceptelor

	comentariu text, dezbatere	<p>fundamentale: cunoaștere, subiect al cunoașterii, obiect al cunoașterii, raționalism, empirism, scepticism, fundaționalism.</p> <ul style="list-style-type: none"> - diferențierea între diversele atitudini filosofice privitoare la cunoaștere; - explicarea diferitelor poziții filosofice ce au ca obiect cunoașterea.
săpt. 7-8. Tematica: FILOSOFIE ȘI METAFIZICĂ.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia - comentariu text, dezbatere	<p><i>Obiective:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - înțelegerea de către studenți a concepției metafizice în filosofie; - capacitatea de a face distincții între conceptele fundamentale ale metafizicii; - înțelegerea argumentelor fundamentale ale punctului de vedere metafizic în filosofie.
săpt. 9-10. Tematica: FILOSOFIE ȘI MORALĂ.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia - comentariu text, dezbatere	<p><i>Obiective:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - înțelegerea de către studenți a concepției privind posibilitatea construirii unei etici filosofice; - evidențierea relației speciale pe care filosofia o are față de morală; - evidențierea necesității existenței unei concepții despre subiectul moral autonom; - evidențierea necesității existenței unei justificări filosofice a acțiunilor umane; - diferențierea teoriilor majore ale filosofiei morale; - evidențierea aplicabilității gândirii filosofice în planul concret al acțiunilor umane.
săpt. 11-12. Tematica: FILOSOFIE ȘI RELIGIE.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia - comentariu text, dezbatere	<p><i>Obiective:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - înțelegerea de către studenți a relației dintre gândirea filosofică și religie; - dezvoltarea capacității de a explica conceptele fundamentale ale filosofiei religiei; - înțelegerea argumentelor fundamentale ale punctelor de vedere teist și ateist în filosofie; - înțelegerea rolului pe care filosofia religiei și-l asumă în explicarea lumii contemporane; - înțelegerea rolului pe care religia îl joacă în societatea contemporană.
săpt. 13-14 Tematica: GÂNDIREA POLITICĂ.	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia - comentariu text, dezbatere	<p><i>Obiective:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - înțelegerea rolului jucat de filosofia politică în evoluția ideilor politice și a sistemelor politice; - dezvoltarea capacității de a explica conceptele fundamentale ale filosofiei politice; - înțelegerea argumentelor

		<p>fundamentale ale punctelor de vedere liberal și socialist în filosofia politică;</p> <ul style="list-style-type: none"> - înțelegerea justificării drepturilor în filosofia politică modernă și contemporană; - înțelegerea argumentelor și contra-argumentelor ce justifică statul de drept în filosofia contemporană; - înțelegerea argumentelor și contra-argumentelor ce justifică pedepsele în filosofia dreptului.
--	--	--

Bibliografie

Seminar – săpt.1-2-3-4 Bibliografie: **Platon**, *Apologia lui Socrate* 17a-42a; **Platon**, *Euthyphron*, 2a-16a; **Platon**, *Criton*, 43a-54e; **Epictet**, *Manualul*, § 1-77; **Seneca**, *De constantia sapientis, De brevitare vitae, De tranquillitate animi*, în: *Scrieri filozofice alese*, pp. 33-109; **Lucrețiu**, *Poemul naturii*, cărțile I-III; **Arthur Schopenhauer**, *Scrieri despre filozofie și religie*, „Despre filozofie și metoda ei”, „Despre nevoia metafizică a omului”, pp. 73-146; **David Hume**, *Cercetare asupra intelectului omenesc*, Secțiunea I, XII;

Seminar – săpt.5-6. Bibliografie: **Sextus Empiricus**, *Schițe Pyrrhoniene* Cartea I-II, *Opere filozofice 1*, pp. 21-113. **David Hume**, *Cercetare asupra intelectului omenesc*, Secțiunea II-VII;

Seminar – săpt. 7-8. Bibliografie: **Platon**, „Republica”, 473b-541b; **Immanuel Kant**, *Prolegomene*, § 4-5; § 40-60; **Voltaire**, „Tratat de metafizică”, în: *Opere alese I*, pp. 339-389;

Seminar – săpt.9-10 Bibliografie: **J.S. Mill**, *Utilitarismul*; **Immanuel Kant**, „Întemeierea metafizicii moravurilor”, în: *Întemeierea metafizicii moravurilor*, Humanitas, 2007, pp. 21-119; **Friedrich Nietzsche**, *Dincolo de bine și de rău*, „Contribuție la istoria naturală a moralei”, „Virtuțile noastre”, pp. 96-119; 141-168;

Seminar – săpt.11-12 Bibliografie: **Bertrand Russell**, *De ce nu sînt creștin*, „Biblioteca pentru toți”, 1980; **Blaise Pascal**, *Cugetări*, Secțiunea a II-a “Ticăloșia omului fără Dumnezeu”; Secțiunea a III-a “Despre necesitatea pariului”; **J.-J. Rousseau**, „Profesiune de credință a Vicarului din Savoia”, în: *Emil sau despre Educație*, cartea a IV-a, pp. 251-302; **William James**, *Voința de a crede*; **Voltaire**, *Tratat despre toleranță*, pp. 25-163; **David Hume**, „Istoria naturală a religiei”, în: *Dialoguri asupra religiei naturale*, pp. 199-264.

Seminar – săpt.13-14 Bibliografie: **J.S. Mill**, *Despre libertate*, Cap. I-IV; **Thomas Hobbes**, *Elementele dreptului natural și politic*, cap. XIV, XV, XIX.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel „undergraduate” în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	-însușirea cunoștințelor predate la curs; -capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	
	-asumarea unei cercetări documentare proprii în domeniul filosofiei; -însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei (analiză de text, referat, eseu academic)	Examen scris la sfârșitul semestrului (sesiune)	66% din nota finală
10.5 Seminar/laborator		Evaluarea se va face atât pe	33% din nota finală

		parcursul semestrului –verificare orală-cât și în timpul examinării finale	

10.6 Standard minim de performanță

- Curs / Examen: Elaborarea unei lucrări scrise cu temă impusă sau la alegere, de complexitate medie, utilizând paradigme teoretice de bază ale Propedeuticii
- Seminar: Alegerea, planificarea și realizarea unor prezentări individuale orale și scrise la seminarii pe parcursul semestrului (dezbateri, analiză-comentariu de text, referat);
- Examen final: elaborarea unui comentariu de text

Plagiat se va considera orice lucrare care se constată a fi în proporție de cel puțin 30% copiată dintr-o altă sursă, iar utilizarea plagiatului va determina anularea evaluării. Orice contestație a notei obținute la examen va trebui însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării. Rezultatul acestei reevaluări se va face de față cu studenții în decurs de 2 zile de la data contestației.

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....